

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אחמד טיבי

4678/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (השעיית שוטר בגין תלונה על אלימות), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 77 .1 בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971¹, בסעיף 77, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא :

"(ב) היה למפקח הכללי יסוד סביר להניח כי שוטר פעל באלימות שלא כדין, ישעה אותו ממשרתו; הושעה שוטר כאמור, יבחן המפקח הכללי את ההשעיה מזמן לזמן, בהתאם לפקודות המשטרה."

דברי הסבר

תופעת האלימות והשימוש בכוח שלא כדין מצד שוטרים כנגד אזרחים, הינה תופעה רחבה וארוכת שנים. המחלקה לחקירת שוטרים (להלן – מח"ש) אומנם אינה מסווגת בדוחות השנתיים שלה את התלונות שהגיעו לידה לפי סוגי עבירות, ולכן לא קיים מאגר נתונים זמין ביחס למספר התלונות שהוגשו בגין אלימות שוטרים, אך בתשובה לשאלתה שהגיש חבר הכנסת אילן גלאון לשר המשפטים בעניין, נמסר כי בין השנים 2012–2017 הוגשו למח"ש 6,600 תלונות בגין אלימות שוטרים. מובן, שמספר זה אינו משקף את כלל אירועי האלימות של שוטרים כנגד אזרחים. מניתוח נתוני משרד המשפטים עולה כי אחוז התלונות על אלימות שוטרים שהגיעו למח"ש והבשילו לכדי כתב אישום עומד על 2% בלבד, זאת בתוספת ל-3% מהמקרים אשר מטופלים ברמה המשמעתית.

מלבד הגברת האכיפה ומיצוי הדין כנגד שוטרים אלימים, יש לוודא כי במהלך בירור התלונה לא יישנו אירועים אלימים על ידי אותם שוטרים. סעיף 77 לפקודת המשטרה בנוסחו הקיים קובע כי כאשר מתנהלת חקירה פלילית או משמעתית נגד שוטר, קמה למפכ"ל המשטרה סמכות להשעותו. סמכות זאת היא סמכות שברשות, כך ששיקול הדעת בייחס להשעיית השוטר נתונה בידי המפכ"ל. הצעת חוק זאת מבקשת לקבוע כי כאשר קיים יסוד סביר כאמור, סמכות המפכ"ל להשעות שוטר הופכת מסמכות שברשות לסמכות חובה, ומכאן שכאשר קיים יסוד סביר להניח כי שוטר פעל באלימות שלא כדין, חובה על המפכ"ל להשעותו.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת גבי לסקי וקבוצת חברי הכנסת (פ/3219/24).

הצעת החוק זהה לפ/3219/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

